

Szabolcs vármegye közigazgatási bizottságától.

-----/1939 Kb. sz.

Tárgy: Félévi jelentés a vármegyei
közigazgatás állapotáról.

Mell: 1 drb. —

Nagyméltaságu

m. kir. Miniszterelnök Ur !

B u d a p e s t .

Közigazgatásunk állapotáról az 1939. évi első felére vonatkozólag összeállított jelentésünket -figyelemmel az 1876.évi VI.t.c. 64 és 66 §.-aiban, valamint a 4896/1934. M. E. sz. kormányrendeletben foglaltakra-, az egyes kormányzati ágakra vonatkozó külön kivonatokkal együtt tisztelettel felterjesztjük.

I. Belügyi közigazgatás.

a./

A vármegyei tb. fő- és alügyészek részére rendőri büntető bíraskodás során végzett ügyészi megbizotti ténykedéseik tiszteletdíjaként a Nagyméltaságu m. kir. Belügyminiszter Ur régebben általány összeget bocsátott a törvényhatóság rendelkezésére, eme tiszteletdíjak folyósítása azonban már évek óta szünetel.

Figyelemmel arra, hogy a tiszteletbeli tisztí ügyészek eltiltattak attól, hogy kiskorúak és gondnokoltakkal szemben pert vállaljanak, tehát amíg az egyik részről kétségtelenül anyagi természetű áldozatot is hoznak, másrészről az ügyészi megbizotti tisztség helyes ellátása lényeges munkát és sokszor kiadást is jelent, mindezekre tekintettel tisztelettel javasoljuk, hogy a korábbi gyakorlatnak megfelelően eme különleges és állandó megbizottság anyagi természetű elismeréseként a Nagyméltaságu m. kir. Belügyminiszter Ur a rendőri büntetőbíraskodás zavartalan ellátása céljából a jövőben is bocsássa rendelkezésére a Törvényhatóságnak a megfelelő ellátmányt.

b./

A társadalombi biztosítást szabályozó 1927. évi XXI. t.c. 131. §. 1.2. bekezdése szerint a m. kir. államépítészeti hivatalnak a változó kereseti biztosításra kötelezett munkások kétheti bérfizetési jegyzékét a társadalombiztosító intézetnek a bérfizetést követő 8 nap alatt kell beadni.

A törvényben megállapított ezen 8 napi beadási határidő azonban sok esetben nem tartható be és ezen esetben a törvény alapján késedelmi kamat felszámításának van alapja, melynél fogva úgy az államra, mint a törvényhatóságokra nézve tetemes és indokolatlan költség kiadás hárul.

./.

Az államépítészeti hivatalok ugyanis az állami és törvényhatósági utépitési, magasépitési stb. munkálatokat sokszor a rendelkezésre hocsátott inségösszegek, vagy községi természetbeni hozzájárulása miatt házi kezelésben kénytelenek elvégrztetni és így a munkaidőben sokszor 2000 napi munkást foglalkoztatnak.

E megnövekedett 2000 napi munkáslétszám bérfizetési jegyzékát a hivatal a bérfizetést követő 8 napon belül elkészíteni és benyújtani személyzetének kis létszáma miatt nem tudja.

E munkát végző személyzet létszámát viszont növelni nem lehet, mert nagy munkás létszám csak az év néhány hónapjában van, a pár hónapra ~~ezig~~ felveendő ideiglenes munkaerő betanítása pedig a munka végzésére oly soká tart, hogy a munka-végzést nem hogy gyorsítaná, hanem késlelteti.

Tekintettel arra, hogy a bejelentési határidőnek 8 nap helyett 14 napra való kitolása a társadalombiztosító intézetnek semminemű kárt nem okoz, tisztelettel javasoljuk, hogy a munkát adó állami hivatalokra vonatkozólag az 1927. évi XXI. t.c.-ben a hetibérfizetések beadására vonatkozó 8 nap helyett 14 nap beadási határidő állapíttassék meg.

II. Egészségügyi igazgatás.

Részint tapasztalatból, részint a községi és körorvosok, valamint az egyes előljáróságok jelentéseiből tudjuk, hogy a vármegye számos községében a denaturált szesz fogyasztása az utóbbi időben veszedelmes méreteket öltött.

Nemcsak a felnőtten isszák, hanem a gyermekakkalis itatják, így gyakran megtörténik, hogy a gyermekek az iskolába részegen mennek fel.

Az emberek ugyanis rájöttek arra, hogy a denaturált szesz kellemetlen szagát el lehet venni, ha abba két kávéskanál pörkölt cukrot tesznek és vízfürdőn felmelegítik 50-60 C.o. fokra, ilyen hőfokon tartják egy óra hosszáig. Ezzel az egyszerű és mindenki által könnyenelvégezhető eljárással szagtalanítják.

E jelenségnek kihatásaiban rendkívül káros és veszedelmes voltára szük. ségtelen külön is reá mutatnunk.

Sürgős kormányintézkedést javasolunk tehát a denaturált szesznek emberi élvezetre alkalmatlanná tétele iránt, amit véleményem szerint olyan eljárással lehetne elérni, ha a denaturált szesz kellemetlen szagát nemcsak fokoznák, hanem abba az emberi egészségre ártalmatlan hánytatót is tennénk.

III . Igazságügyi igazgatás.

Jelentjük végül, hogy a vármegyei árvaszék a m. kir. belügyminiszter Ur Önagyméltóságának a házasságonkívül született kiskorúak tartási igényének és a m. kir. állami gyermekmenhelyet illető gondozási díjnak biztosítása tárgyában 210.200/1938. X. B.M. sz. a. kiadott rendeletére a szükséges intézkedéseket megtettr.

Vármegyénkben a házasságon kívül született gyermekek zömét a házasságon kívül együtt élő cigányok és a házicselédként szolgáló legszegényebb néposztályból kikerült leányanyák gyermekei adják.

Részben az árvaszéki rendelkezések, de főként a rendkívüli fegyvergyakorlatokra bevonultaknak nyújtott hadisegély kecsesítő hatása alatt ezek az együttélések az utóbbi év alatt igen sok esetben házassággal végződtek s az abból született gyermekek törvényesítése, vagy már pefejeződött, vagy folyamatban van.

Kedvezőtlenebb a helyzet a II. csoportban, hol igen gyakran lehetetlen a természetes atya személyét megállapítani, bár a legtöbb esetben megindul a tartási per, az vagy eredménytelenül végződik, vagy kedvező ítélet esetén is a bírói eljárás nehézsége és hosszadalmassága miatt a behajtás eredménytelené válik, vagy a perköltségek emésztik fel a természetes atya csekély vagyonát.

Véleményünk szerint ezen csak az segíthet, ha a gyámhatóságoknak a tartásdíjak megállapítása és behajtása kérdésében szélesebb hatáskörrel biztosítatnák. Arvaszékünk minden esetben megkísérli a felek közötti békés egyezséget s az többször sikerül is. Az örökbefogadásnak aránylag kisebb a szerepe, bár évente 6-8 is előfordul árvaszékünknel. Ennek nagy akadály a szükséges iratok beszerzésének nehézsége.)

Arvaszékünk mindenkor figyelemmel kíséri a menhelyi gondozottak anyagi viszonyait is, kötelességének tartja, hogy azokban bekövetkezett kedvező változásokat, melyek a gondozási költségek behajtását lehetővé teszik, a menhellyel közölje.

Kelt Nyiregyházán Szabolcs vármegye közigazgatási bizottságának 1939. évi július hó 13.án tartott ülésében.

közpán,

alispán.

vm. II. főjegyző.
alispán

BUDAPESTI VÁRMEGYE KÖZIGAZGATÁSA	
ÉRKEZETT 1939 JUL. 19.	
02235 szám	BELEJELT:
ELŐZEL	ELŐZEL

2001

Tiszgaltai és tudományok
 a Királyi Pálffy június hó
 10. évi határozatában.
 VI. U.

[Handwritten signature]
 on. ügy.
 elnöke.

[Red handwritten signature]
 alispán.
 elnöke.

XII 233

Szabolcsvármegye árvaszékének elnöke.

30/1939 eln.

Tárgy:Félévi jelentéshez előterjesztés.
V.i.sz:2001/939 Kb.

TEKINTETES KÖZIGAZGATÁSI BIZOTTSÁG!

HELYBEN.

Felhívására tisztelettel jelentem, hogy az 1876 évi VI.tc. 64 §-a értelmében teendő félévi előterjesztéshez javaslatom nincsen.

Jelentem azonban, hogy a m.kir.Belügyminiszter Ur Ónagyméltósága a házasságon kívül született kiskorúak tartási igényének és a m.kir.állami gyermekmenhelyet illető gondozási díjnak biztosítása tárgyában 210.200/938-X.B.M.sz.a kiadott rendeletében kötelességemmé tette, hogy a bizottsághoz teendő félévi jelentésemben terjeszkedjem ki az árvaszéknek ebben az ügyben kifejtett működésére is.

Ezen rendeletnek eleget teendő tisztelettel jelentem, hogy az említett rendelet megérkezte után azonnal intézkedtem az árvaszéki ülnökök és a közs.elöljáróságok kioktatása iránt, helyszíni kiszállásaim során külön figyelmet fordítottam azon eredmények megállapítására, melyek e téren elérték. Ezekre tekintettel a következőket jelentem:

◁ Vármegyénkben a házasságon kívül született gyermekek zömét a házasságon kívül együttélő cigányok s a házi cselédként szolgáló legszegényebb néposztályból kikerült leányanyák gyermekei adják.

Részben az árvaszéki rendelkezések, de főként

a rendkívüli, fegyvergyakorlatokra bevonultaknak nyújtott hadisegély kecségtető hatása alatt ezen együttélés az utóbbi év alatt igen sok esetben házassággal végződött s az abból született gyermekek törvényesítése vagy már befejeződött, vagy folyamatban van.

Kedvezőtlenebb a helyzet a második csoportban, hol igen gyakran lehetetlen a természetes atya személyét megállapítani, bár a legtöbb esetben megindul a tartási per, az vagy eredménytelenül végződik, vagy kedvező ítélet esetén is a birói eljárás nehézkessége és hossza dalmassága miatt a behajtás válik eredménytelenné, vagy a perköltségek emésztik fel a természetes atya csekély vagyonát.

Véleményem szerint ezen csak az segítene, ha a gyámhatóságoknak a tartásdíjak megállapítása és behajtása kérdésében szélesebb hatáskör biztosíthatnók.

Árvaszékünk minden esetben megkísérli a felek közötti békés egyezséget s az többször sikerül is. Az örök-befogadásnak aránylag kisebb a szerepe, bár évente 6-8 előfordul árvaszékünkénél. Ennek nagy akadálya a szükséges iratok beszerzésének nehézsége.

Árvaszékünk mindenkor figyelemmel kíséri a menhelyi gondozottak anyagi viszonyait, is köteletségének tartja, hogy az azokban bekövetkezett kedvező változásokat, melyek a gondozási költségek behajtását lehetővé teszik, a menhellyel közölje.

Nyiregyháza, 1939 június 30.

m.

J. J. J.
árvaszéki elnök.
30/939 eln.

Közigazgatási Bizottságnak,

H.